

Rötmånad i republiken

MEDIESKANDALEN i augusti var egentligen två:

- Dels det kusliga faktum att finländska redaktioner – också på stora så kallade kvalitetsmedia som Yle och *Helsingin Sanomat* – tanklöst lät sig manipuleras av en känd konspirationssajt.
- Dels – och egentligen ännu värre – att de lurade redaktionerna inte har visat sjukdomsinsikt, inte idkat självkritik, utan tvärtom försökt avleda uppmärksamheten från sin kapitala blunder.

Fjädern som blev en tidningsanka var som känt en kort privat videosnutt med en glatt dansande Sanna Marin, illegalt läckt via hatsajten *Ylilauta*, som drog den bergsäkra slutsatsen att det förekommer illegala droger i statministerns umgängeskrets.

Att en finländare skulle kunna dansa och spexa utan att vara drogad – det är en främmande tanke i troll- och kvällstidningsvärlden. Den möjligheten behövde inte ens diskuteras. Och när några personer på videon, *kanske* från samma tillfälle (kan man veta?) *kanske* hördes skråla ”mjölgänget”, var ’bevisen’ för kriminella substanser klara som korvsås.

ÄNDÅ BORDE varje redaktion med normal respekt för pressetik – och sitt eget rykte – ha frågat sig om detta var en rimlig insinuation, värd att göra sig till megafon för. Och, när anden väl släppts ur flaskan,

Har du slutat slå din fru? På löpsedlarna 20.8.2022 citerar Sanoma-koncernens Ilta-Sanomat Marin: ”Hade ingen baksmälla”. Alma Medias Iltalehti moraliserar öppet: ”Marin kom ut om sitt festande och alkoholbruk” / ”Så här slingrade sig statsministern undan frågorna” / ”Kramar på videon en rockstjärna”. Namnet på Iltalehtis historiebilaga känns träffande: ”Ställningskriget”.

åtminstone ha ödmjukheten att erkänna att man hade fallit för ett politiskt trick av farligare slag än den dekadens man lät förstå att dansvideon ’bevisade’.

Men istället för att krypa till korset nöjde sig bland andra *HS* med att i tysthet tona ner och korva om sin första version av ’nyheten’ – ett igensopande som borde, och vanligen brukar, nämnas i slutet av nätartikeln. Här fick medieforskningen istället förlita sig på arkivsajten Wayback Machine.

SOM RÖKRIDÅER öppnades ett antal märkliga diskussioner: var statsministern på arbete vid tillfället? Är ministerinstitutionens auktoritet hotad (av dans)? Tar vi i Finland för lätt på alkoholbruk? Sistnämnda fråga ställde *Hufvudstadsbladets* chefredaktör; ändå syns inga flaskor på videon. Vilket en av konspurationsbloggarna istället förde fram som just det ultimata *beviset* för att Marins krets använder droger.

Så klart blev ”mjölgate” också en tankeställare för Marin, läckan visade att det finns förrädare i hennes närhet. ’Vänner’ som skrytsamt eller av girighet läcker paparazzo-bilder till den mörka sidan. Det är som när en attraktion klottras ner av klåfingriga turister.

Utän att blinka svalde alltså stora delar av Finlands redaktioner betet. Att *Hbl:s* ledarsida 25.8 rubricerade ”Marins trovärdighet har redan skadats” och ännu 4.9 nämnde ”skandalen med dansvideon” är sorgligt och missvisande. Det som har skadats är, som sagt, finländska mediernas trovärdighet. Eller som *Ny Tids* chefredaktör Janne Wass ilsket krävde redan 19.8: ”*Alla chefredaktörer borde avgå efter ’jauhojengi’-ankan*”. Wass fick också kommentera ’skandalens’ totala brist på substans i SVT:s *Kulturnytt*.

INTERNATIONELLT gavs Marin-memet över lag en helt annan vinkling: där blev det en historia om stela finländares intolerans och skenhelighet. Bland andra Hillary Clinton och Alexandria Ocasio-Cortez uttryckte sitt stöd för den dansande statsministern och en amerikansk tv-komiker kommenterade: ”tro det eller inte, det finns länder där statsledningen inte lider av osteoporos”.

19.9.2022